

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

מתי מתקיימת חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?

לעיתים קרובות מופיעות באמצעי התקשורת ידיעות אודות אדם זה או אחר שנחקר "תחת אזהרה". המשמעות היא שהאדם חשוד בביצועה של עבירה פלילית מסוימת, והדברים שיאמר במהלך חקירתו עשויים לשמש נגדו במהלך דיונים בבית המשפט. מהי אותה "אזהרה" ומדוע היא נחוצה? על כך בשורות הבאות.

מדוע צריך להזהיר נחקרים במשטרה

המחוקק דאג לשמור על זכויותיהם של נחקרים באזהרה מבחינות שונות, כגון הזכות להימנע מהפללה עצמית, או לדעת אילו חשדות תלויים כנגדם. לכן, כאשר אדם נחקר במשטרה בחשד לעבירה פלילית יש להזהיר אותו על כך, ומכאן גם ליידע אותו לגבי זכויות הכרוכות בעניין. אמנם, זכויות מסוימות נמסרות לכל אדם שמעוכב על ידי שוטרים ומובא לתחנת משטרה, אך משעה שחקירתו עוסקת בעבירות פליליות שלכאורה בוצעו על ידו יש לתת אזהרה נוספת.

מה כוללת האזהרה בחקירה משטרתית

בתוך האזהרה כלולים מספר מרכיבים. הראשון הוא כאמור שהנחקר חשוד בביצוע עבירה פלילית, ויש לבאר לו באיזו עבירה בדיוק מדובר. השני הוא שהדברים שייאמרו על ידיו עשויים לשמש כנגדו במהלך ההליכים הפליליים בעתיד לבוא. השלישי הוא שמותר לאדם לשמור על זכות השתיקה, כלומר לא לענות לשאלות החוקרים, שכן לכל אדם עומדת הזכות להימנע מהפללה עצמית. יחד עם זאת, הנחקר גם יוזהר שאם יבחר לשמור על זכות השתיקה עלולות להיות לכך השלכות משפטיות (כלומר חיזוק מסוים של החשדות כנגדו). לבסוף, יובהר לחשוד כי מותר לו להתייעץ עם עורך דין בטרם תחל החקירה, וכי זו תעוכב עד שיסיים את ההתייעצות בין אם בטלפון או שעורך דינו יגיע לתחנה.

מעבר לכך, ישנן עוד זכויות העומדות לימין נחקרים ושאותן חשוב להכיר, כמו איסור על הפעלת איומים או כוח פיזי מצד החוקרים, סירוב לבדיקת פוליגרף, וזכותו של הנחקר לכתוב את הדברים שנאמרו לו בחקירה או שזו תוקלט.

חקירה באזהרה או לא באזהרה?

לעיתים נקראים אנשים לחקירה משטרתית שלא תחת אזהרה, כלומר לתת עדות או למסור תלונה, ומכאן שלא מרחפת כל עננה מעל ראשם. ואולם, חשוב לדעת כי החוקרים משתמשים בטכניקות שונות ואחת מהן היא זימון למתן עדות בלבד לכאורה, אשר לפתע הופכת לחקירה תחת אזהרה. כלומר, אל ביתו של האדם מתקשר יום אחד שוטר או קצין משטרה, מזמן אותו לתחנה למתן עדות ומבלי להבהיר בדיוק במה דברים אמורים, ורק עם ההגעה מזהירים אותו כי הוא חשוד בעבירה פלילית. כאן גורם ההפתעה משחק תפקיד מרכזי, שגורע מיכולתו של החשוד להתכונן היטב לחקירה ומוסיף אל הלחץ במטרה לגרום לו לספר את כל הידוע לו או לבצע טעויות.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

אשר על כן, במידה וזומנתם למשטרה מכל סיבה שהיא, ובוודאי אם מדובר בחקירה תחת אזהרה, יש להתייעץ ללא דיחוי עם עורך דין פלילי. עליכם להכיר את הזכויות העומדות לימינכם ולהשתמש בהן בתבונה. בנוסף, במידה וכבר נחקרתם ואתם סבורים כי לא הוזהרתם באופן הולם או שלא כובדו זכויותיכם, ייתכן מאוד שתהיה זו עילה לפסילת הראיות, לסגירת התיק בהמשך הדרך ולזיכוי על ידי בית המשפט.

מספר כללים שיסייעו לכם בשמירה על זכויותיכם כנחקרים במשטרה

תגובת הלחץ והחרדה בעת החקירה במשטרה היא טבעית ומלווה כמעט כל נחקר. עם זאת, כדאי לתעל את האנרגיות להתמודדות מיטיבה במהלך החקירה ואחריה.

תחושת הלחץ מתחילה כאשר שוטר מזמן אותך להגיע לחקירה וכלל לא מעדכן אותך מדוע. כאשר אתה מגיע לתחנת המשטרה, לפעמים יתנו לך להמתין וכאשר החקירה תתחיל, היא תתנהל בחדר פשוט עם שוטר עסוק וקצר רוח. רבים מתחילים לשחזר את פעולותיהם בשנים האחרונות ולייגע את מוחם מדוע קראו להם לחקירה. על אף הלחץ, זהו הזמן להתעשת ולהבין שעליך להתנהל נכון:

✓ בררו את מעמדכם - ברגע שאתם מתיישבים על כיסא הנחקרים בררו את מעמדכם כנחקרים. תבקשו לדעת האם אתם נחקרים כעדים או שמה הנכם נחקרים כחשודים תחת אזהרה. ההבדל בין השניים הוא של שמיים וארץ. כאשר החוקר סבור שהחקירה שלכם עלולה להוביל להעמדתכם לדין פלילי הוא חייב להזהיר אתכם מפני הצפוי לכם ומכאן השם חקירה תחת אזהרה.

✓ בררו במה אתם חשודים לפני שאתם מדברים - בררו את החשד המיוחס לכם כבר בתחילת החקירה.

✓ לא למסור מידע שלא התבקשת - לפעמים למשטרה כלל אין קצה חוט על הפרשה, ועצם הזימון למשטרה וביצוע החקירה מתבצעים בתקווה שהנחקר יספק פרטים.

✓ היוועצות בעורך דין פלילי לפני החקירה - המשטרה מנצלת את הלחץ שבו שרוי האדם ואת העובדה שהגיע כדי להוכיח את חפותו ויעשה זאת בדחיפות ללא עורך דין. אין לוותר על ייעוץ מטעם עורך דין פלילי ויש לבצע זאת עוד לפני החקירה הראשונה.

✓ להבין שכל שלב בחקירה מהווה חלק ממנה - אנשים חושבים שאם ישתפו פעולה עם החוקר ויהיו נחמדים עמו, יוטב עמם בעתיד. למשל, הם יוצאים עם השוטר לעשן, יוצאים עמו להפסקת צהרים וכדומה. כל דבר שנאמר בפגישות בלתי פורמאליות אלה הוא חלק מהחקירה.

✓ להישאר ערניים - המטרה של החוקר היא להכניס אתכם "לאזור הנוחות" שלכם, כדי שתרגישו נוח ותוותרו על זכות השתיקה במידת הצורך. הפרת זכות השתיקה יכולה להיות אף מסירת פרט שולי לדעתכם, אך לדעתו של החוקר הוא חלק מהפרשה ומסירתו מבטלת את זכותכם לשתיקה.

✓ לא למסור הודאת שווא - אנשים נמצאים בלחץ רב במהלך החקירה ועלולים להודות בדבר שלא עשו, רק כדי

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

לסיים את "הסיוט". לפעמים אנשים חפים מפשע רואים בחקירה דבר מיותר שלא קשור אליהם כלל ולכן מאשרים פרטים שוליים מתוך הנחה שזה לא משנה. יש לזכור שכל דבר שהודיתם בו חשוב וגם אם מסרתם פרט קטן, זה עלול להפיל אתכם בפרשה חמורה יותר.

✓ לא להיכנע ללחצים - ישראל היא מדינת חוק ושוטרים לא יכולים לפעול בניגוד לחוק. החוקר עלול להתחיל לדבר על מעצר, נסיעה ברכב עצורים, החלפת חוקר וכך הלאה. אין להיכנע ללחצים אלה אלא לזכור שיש לכם זכויות כמו לכל אזרח אחר.

✓ להיזהר מתרגילי חקירה - כאשר אדם מוזמן לחקירה פלילית, הוא מגיע למשטרה ובמהלכה מתרחשת שיחה בינו לבין החוקר. החוקר רשאי לעשות שימוש בתרגילי חקירה כדי להוציא ממנו מידע שסייע בגיבוש חומר הראיות נגדו. המשטרה זכאית להשתמש במגוון שיטות כדי להוציא מהנחקר מידע, בתנאי ששיטות אלה עומדות במסגרת החוק: הפעלת לחץ פיזי או נפשי, מסדר זיהוי, שחזור במקום הפשע, טכניקות חקירה שונות, עימות עם הקורבן ועוד.

✓ זכרו כי טובתכם אינה בסדר עדיפותיות של החוקר - אם החוקר יאמר לכם "אני פה בשביל לעזור לכם" או משפט דומה לזה, זכרו כי האינטרס שלו בראש ובראשונה הוא לעזור לעצמו לסיים את עבודתו במהירות האפשרית על מנת ולסיים את המשמרת בזמן וכך לחסוך את זמנו וזמנה של המשטרה להמשיך ולהעמיק בפרטי המקרה ולהביא לחקר האמת. טובתכם כלל אינה נמנית בסדר עדיפותיותיו.

✓ לזכור שהשוטר הוא בן אדם - השוטרים והחוקרים אינם אנשים רעים, אלא מבצעים את עבודתם. יש להיזהר לא לקלל, להכות או להפריע להם במהלך עבודתם. אתם עלולים למצוא עצמכם עצורים על עבירה אחרת שבגינה זומנתם, כגון הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גם אם אתם חפים מפשע.

מה קורה לאחר סיום חקירת המשטרה?

□ העברת חומר החקירה לתביעה: המשטרה תעביר את חומר החקירה לטיפול של הפרקליטות או התביעה המשטרית, לפי חלוקת הטיפול שנקבעה בחוק.

□ השלמת החקירה: היועץ המשפטי לממשלה או תובע רשאים להורות למשטרה להוסיף ולחקור, לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.

□ הגשת כתב אישום והעמדה לדין פלילי: לאחר החקירה וכאשר ישנה תשתית ראייתית מספקת להרשיע נאשם בפלילים - עשויה התביעה להחליט על הגשת כתב אישום נגדו בפני בית משפט פלילי. כתב אישום הוא מסמך המוגש על-ידי המדינה נגד נאשם שסבורה היא שיש להעמידו לדין ולהענישו על מעשיו הפליליים.

□ סגירת תיק בשל חוסר ראיות מספיקות: כאשר אין למשטרה חומר ראיות אשר סביר שיביא להרשעת אדם בעבירה מסוימת.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

סגירת תיק בשל חוסר אשמה: במקרים בהם אין כל ראייה הקושרת את החשוד לביצועה של עבירה, באופן שלא ניתן לייחס לו כל "אשמה". תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק מרישומי המשטרה (בפועל הרישום לא נמחק ממחשבי המשטרה).

סגירת תיק בשל חוסר עניין לציבור: כאשר המשטרה או התביעה מגיעה לקביעה ערכית כי אין תועלת ציבורית בהעמדה לדין.

סגירת התיק בהסדר מותנה: רשויות התביעה מוסמכות לסגור תיקים פליליים נגד חשודים שנמצאו נגדם מספיק ראיות המאפשרות את העמדתם לדין בעילה של "סגירה בהסדר", בתמורה להודאה בעבירה מצדם והתחייבות לשלם פיצוי או להימנע מביצוע עבירות נוספות בעתיד. במאמר הבא מסביר עו"ד דוק על הליך סגירת תיק בהסדר מותנה.

כמו כן, החשוד רשאי לפנות לתובע המשטרתי בבקשה לשנות את עילת הסגירה בתיק.

מאמרים נוספים בנושא חקירה תחת אזהרה במשטרה

- מהי חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?
- הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר
- חקירה משטרתית - איך להתמודד נפשית ומנטלית
- זכויות חשודים בחקירה באזהרה
- תרגילי חקירה - כיצד להיזהר מהם
- 10 דברים שאסור לעשות בזמן חקירה במשטרה
- ייעוץ לפני חקירה - באין תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ
- חוק חקירת חשודים - חשיבותו ומשמעות הפרתו
- כיצד נכון להתמודד נפשית ומנטלית בזמן ולאחר החקירה במשטרה?
- האם רצוי שעורך דין יתלווה עם חשוד לחקירת משטרה?
- באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם וכיצד ניתן להביא לשחרורו?
- מהו עימות במשטרה והאם צריך להתכונן אליו?

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

□ האם ישנה חובה להתייצב לחקירת משטרה?

□ הזכות להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה ובמהלכה

□ שחרור חשודים ממעצר לאחר חקירת משטרה

□ סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?

כלל ברזל - היוועצו בעורך דין פלילי טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד להגעתו

אזרחים רבים נוהגים לחשוב כי רק עבריינים או פושעים מקצועיים מוזמנים או נלקחים לחקירת משטרה ומבלים שעות ארוכות ומתישות בחדרי חקירות אפלים תוך שהם סופגים השפלות מנטליות ואלימות קשה שכל תכליתה היא לשבור בכל מחיר את רוחם ולהוציא מהם מידע, גם אם שקרי, שיהווה את המסמר האחרון בהליך הפלילי המתנהל נגדם. לצערנו, המציאות מלמדת כי גם אזרחים נורמטיביים, ללא עבר פלילי אשר חפים מכל אשם, מוצאים עצמם בעל כורחם, תחת חקירה פלילית ומעצר שווא. בימים בהם נדמה לעיתים כי מטרתה של החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות לחשיפת האמת, אלא מציאת ראיות להרשעתו של חשוד מומלץ כי תעשו לעצמכם כלל ברזל אחד שישירת אתכם בצוק העיתים - היוועצו בעורך דין טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד הגעתו לתחנת המשטרה.

חקירת משטרה לאו מילתא זותרא היא. בשגרה אתם מתנהלים באופן נורמטיבי וחיים בתחושה של "לי זה לא יקרה", אולם במידה ומקרה כזה אכן קורה זכרו לשמור על זכות השתיקה ולהמתין להגעתו של עו"ד פלילי לתחנת המשטרה, לא משנה כמה השפלות אתם חוטפים וכמה זמן מעכבים אתכם בתחנה. עליכם להבין כי תצטרכו לגייס עצבי ברזל וקור רוח לצד שליטה עצמית, אך כל זה יהיה נכון וקביל בייחוד כאשר אתם יודעים דבר או שניים על החוק הפלילי בישראל ובמרבית המקרים, מרבית האזרחים כלל אינם יודעים זאת.

זומנתם לחקירה תחת אזהרה במשטרה?

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה משטרתית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטויות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירה במשטרה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.